

Milí bratři, milé sestry,

kdysi jsem probíral Desatero se studenty střední školy. Ptal jsem se jich, zda těm přikázáním rozumí, zda jsou jim samotná ta slova vůbec srozumitelná. A právě sedmé přikázání *Nesesmilniš* bylo pro ně tehdy naprostou záhadou. Neměli tušení, čeho se týká. Jedna studentka se dokonce domnívala, že toto přikázání se týká krádeže. Tedy *Nesesmilniš* podle ní znamenalo *Nepokradeš*. Vzápětí se dovtípila, že zákaz krádeže je v Desateru také – hned po *Nesesmilniš*.

Ale ani my, křesťané, na tom nejsme o moc lépe. Staročeskému výrazu *Nesesmilniš* také většinou nerozumíme. Tušíme sice, že se nějak dotýká těch nejintimnějších sfér našeho života. Ale nevíme, na jaké jednání člověka míří. Nejsme si jisti, které lidské chování vlastně zakazuje. Smilstvo – to je obecně nějaké nestoudné, necudné, chlípné chování člověka. Ale těžko můžeme být konkrétnější.

Proto bychom měli to hebrejské sloveso *n-a-p* překládat jinak. Ne jako: *Nesesmilniš*. Ale jako: *Nezcizoložiš. Nedopustíš se cizoložství*. Novější české překlady Písma už toto sedmé přikázání překládají právě takto: *Nebudeš cizoložit*.

Nejen že cizoložství je konkrétnější a pro nás myšlenkově uchopitelnější, ale navíc (a to je opravdu zásadní) odpovídá původnímu významu sedmého přikázání.

Sedmé přikázání totiž především ochraňuje manželství. Třeba v knize Leviticus je dále rozvedeno takto: *Kdo se dopustí cizoložství s ženou někoho jiného, kdo cizoloží s ženou svého bližního, musí zemřít, cizoložník i cizoložnice*. (Lv 20,10)

Sedmé přikázání tedy neřeší například před-manželské soužití, jak se mnozí domnívají. Anebo nezakazuje promiskuitní jednání svobodného jedince. Sedmé přikázání se týká ochrany manželství – a ničeho jiného. To samozřejmě neznamená, že k těm ostatním formám sexuálního jednání lidí Písmo i tradice nemá co říct. Má co říct, ovšem na jiných místech. Proto my dnes budeme ctít hranice dané sedmým přikázáním. A zaměříme se na manželství, na soužití muže a ženy, kteří si slíbili věrnost až do smrti.

Tedy: *Nezcizoložiš!* Volně bychom tento Boží příkaz mohli parafrázovat takto: *Nerozbiješ manželství nikomu, ani sobě. Jiné manželství ať je tvou žádostí nedotknuto. Ne aby ses vlamoval a vloupával do manželského vztahu jiných – pro své krátké potěšení bys totiž rozbil něco drahocenného a trvalého. Měj manželství za posvátné! Ruce pryč, toho posvátného se nedotýkej, žádným způsobem nezasahuj, nevcházej a neboť cizí vztahy – a tím také ty své.*

Nezcizoložiš! Protože jedině tvé lože je pro tebe podstatné. A tak se nevěnuj ložím cizím, ale tomu svému vlastnímu – jen to je tvé teritorium. O toto své lože pečuj, to pěstuj, rozvíjej a neobrážej nám lože cizí, tobě nevlastní.

Cizí lože – to má být pro nás neprobádaný a navždy tajemný prostor. Ve smyslu latinského nápisu, kterým se na starých mapách označovala neznámá a tudíž nebezpečná území: *Hic sunt leones* (Zde jsou lvi). Cizí lože – tam je neznámo a nebezpečno, tam jsou lvi!

Jak důležité je toto přikázání právě v dnešní době! Vždyť v současnosti nejrozšířenějším přikázáním je: *Užívej si! Máš přece právo být šťastný!* No, možná mám právo být šťastný, ale především mám povinnost být věrný. Jinými slovy: Nesmím svého štěstí dosáhnout tak, že naruším svůj anebo cizí vztah.

Konzumní styl života, který je znamením naší doby, působí velmi rozkladně na instituci manželství. Když se mi nelíbí boty, které nosím, vyhodím je a koupím si nové. Televizi a mobilní telefon také nevyměňuji, až když jsou naprosto rozbité a nefunkční – ale tehdy, když se mi okoukají, a když se na trhu objeví nový model, který prostě chci mít. A tento životní styl se nám vkrádá i do soužití muže a ženy. *Už nechci být se svou ženou – chci mít jinou. Ta moje dosavadní žena se mi nějak okoukala a přejedla. Už to mezi námi nejiskří, už nejsme do sebe zamilovaní. To co mezi námi bylo kdysi, prostě nějak vyvanulo.*

Veliké množství vztahů se dnes rozpadá do dvou let věku prvního společného dítěte! Dítě – to má být přece vrchol vztahu muže a ženy! Něco nádherného. Ale s ním také přicházejí obtíže... Žena ve svém muži přestane vidět „toho jediného“... Mužovo místo (alespoň na chvíli) zastoupí dítě. Ona je nevyspaná, unavená, ustaraná – a on se cítí být zanedbáván... A potom není nic lehčího, než najít útěchu v cizím loži.

Ale důsledky takového jednání jsou často obrovské a tragické... Zničený společný život muže a ženy. To, co ti dva třeba po léta budovali, se totiž dá spálit za jeden okamžik. Ale nejedná se jen o ty dva. Děti velice brzy vycítí, že vztah jejich rodičů nefunguje. Mají na to nos. A trpí tím. Ale také širší rodina a přátelé.

Kolega mi vyprávěl, že jeden starší jejich sboru našel takovou útěchu mimo své manželství – u jedné ženy také ze sboru. Jeho manželství pochopitelně nemělo dlouhého trvání. Ale tento jeho čin naprosto rozklátil celý sbor – na dlouhý čas. Jedna strana se stavěla za toho muže: *Je to přece starší sboru, jinak velmi dobrý člověk, no tak jednou padl, to se může stát každému, nesudme ho příliš tvrdě.*

Druhá strana se ale zastávala jeho manželky: *Vždyť ona je ta poškozená, proto bychom měli jejího bývalého muže i tu jeho novou ženu vyloučit ze sboru*. Cizoložství tedy rozkládá nejen vztah jednoho muže a jedné ženy, zasahuje nakonec i do života těch, kteří žijí v jejich blízkosti.

Ale samozřejmě – tak jako v případě předchozího přikázání *Nezabiješ!* – ani cizoložství nepřichází jen tak z ničeho nic. Tento čin má své příčiny. O tom mluví Ježíš ve svém horském kázání: *Slyšeli jste, že bylo řečeno: 'Nezabiješ.'* *Já však vám pravím, že každý, kdo hledí na ženu chtivě, již s ní zcizoložil ve svém srdci.* (Mt 5,27-28)

Zde Ježíš postihuje jeden z kořenů cizoložství. Ten, kdo hledí na ženu chtivě, s žádostí ve svém srdci – ten již je cizoložník. Tím, že si nedám pozor na své oči a myšlenky, tím, že se kochám ženou, která mi nepatří, tím že o ní nevhodně uvažuji a sním – už tím překračuji meze dané Hospodinem.

Vždyť všechno co uděláme, co uskutečneme, má prvopočátek v naší mysli - nejprve je to jen myšlenka a teprve pak se může stát skutečností. Proto je třeba tento hřích hubit již v zárodku, už tehdy, kdy je ve stadiu pohledů a myšlenek. Třeba tak, že odvrátím hlavu a dívám se jinam. Nebo tak, že se pomodlím – aby mi Bůh dal sílu čelit těm hříšným myšlenkám.

Vypadá to skoro naivně. Ale byl snad Kristus naivní? Ne – naopak! Ježíš byl velmi realistický. Věděl, že zahubit cizoložství v zárodku není až tak těžké – ve srovnání s tím, kdy už se všechno dá do pohybu. Cizoložství je podle Ježíše jako nastoupit do špatného vlaku – dokud stojí v zastávce, ještě můžete vystoupit, odejít. Ale pokud zaváháte, z rozjetého vlaku už jen tak nevystoupíte.

Kolikrát už jsem slyšel tu okřídlenou „chlapáckou“ větu: *Ta by stála za hřích!* – a pomyslel jsem si u toho: *Nestála. Nestála!* Pár chvil blaženosti s ženou, která se mi líbí – a pak pád. Anebo to boдрé zvolání při pohledu na nějakou pěknou ženu: *To je ale kost!*. Věta stará jako samo lidstvo. První ji pronesl Adam, když spatřil svou ženu Evu. Nadšením vyhrkl: *To je kost – z mých kostí!* Myslím si, že je to skvělá a biblická věta. Jen kdyby ji muži používali tehdy, kdy vidí tu svou ženu - třeba když pro jejich domácí pohodlí zrovna vytírá podlahu, anebo se vláčí s nákupem. A je vám asi jasné, že zde mluvím jen o mužích z čistě úsporných důvodů. Aby se kázání příliš neprotahovalo. Všechno, co jsem řekl, platí samozřejmě i na ženy. Ani ženy totiž nejsou andělé – a tedy nejsou mimo jakékoli pokušení nevěry.

My, křesťané, dnes můžeme vydávat veliké svědectví našemu okolí – a sice věrností svému životnímu partnerovi. Věrnost – to se dnes stává jakýmsi podvrtným svědectvím tomuto světu. Věrnost totiž podkopává, podrývá samotné základy dnešního pojetí lidské svobody. Lidé dnes při slovu „svoboda“ myslí na to, že si mohou dělat, co chtějí a co se jim líbí. Je to svoboda ve smyslu: *Nevaž se, odvaž se.* A tak dnes slyšíme kolem sebe říkat mladé lidi: *Já se nechci na nikoho vázat.* Tedy: *Nechci být věrný jedné ženě. Nechci být uvázaná na jednoho muže.*

Ovšem věrnost – to je jiný druh svobody. Je to svobodné rozhodnutí být s jedním člověkem do konce života. Věrnost – to je svoboda vydržet ve vztahu. Svoboda zůstat s tím, kterému jsem kdysi tu věrnost slíbil. Svobodně jsem se připoutal ke své ženě – a co mně síly budou stačit, budu s ní. Věrnost: to je svobodné rozhodnutí připoutat se k jednomu člověku na celý život. Když je to krásné a příjemné – zůstávám ve vztahu rád. A když je to těžké – zůstávám nerad. Ale tak jako tak: zůstávám. Jsou prostě chvíle, kdy se manželství udržuje spíše vůlí než city.

Stejně tak to platí v náboženství – jsem věrný Ježíši Kristu. Neodcházím od něj ani tehdy, když přijdou těžkosti, ani tehdy, kdy ztrácím naději, ani tehdy, kdy ztrácím víru.

My evangelíci nejsme zásadními odpůrci rozvodů a rozchodů. Víme, že rozvod je někdy nutný. Ale zde je velmi tenká hranice: mezi tím, kdy je skutečně nutné rozejít se a mezi tím, kdy je rozvod jen výsledkem rozmaru a krátkodobé nespokojenosti. Jinými slovy: chce to velikou moudrost a lásku, aby člověk nezničil to, co ještě lze zachránit.

Křesťan má být věrný svému životnímu partnerovi – tak jako je věrný jednomu Bohu. Manželství – to má svůj hluboký smysl právě na pozadí smlouvy s Hospodinem. Vždyť on je ten jediný, který nás vysvobodil z hříchu, ze smrti. Hospodin je ten jediný, který nám daroval pravý život.

A náš životní partner se alespoň trošku Bohu podobá. Partner nás totiž vysvobodil z temné samoty. Vytrhl nás z chaotických a krátkodobých vztahů. Dnes a denně nás osvobozuje z hříšného egoismu - sobectví – třeba tím, že po nás vyžaduje věci, které se nám dělat nechce. Počínaje obyčejným: *Utři nádobí!* anebo *Výnes prosím smetí* – konče třeba: *Chtěla bych s tebou mít ještě třetí dítě.*

Když jsme slabí, partner nás podpírá. A když je slabý on, učíme se podpírat zase my, a tím sami rosteme. Nikdo kromě Boha nás nezná tak dobře a intimně, jako náš protějšek – partner vidí naše slabé i silné stránky. Je vlastně naším zrcadlem a svědomím.

Partner také usměrňuje naše jednání na veřejnosti. Anebo nese naše chmury a roztrhává mračna. Můj učitel jednou řekl: *Žena je vlastně exorcistka – vyhání z nás mužů demony.* A mohl bych zde pokračovat dlouho do noci – a stejně bych nepřišel na všechny výhody společného celoživotního soužití dvou lidí.

Celoživotní vztah mezi mužem a ženou – to ovšem není jen otázka trpělivosti a sebezapření. Ve smyslu: *Zuby nehty jsem to teda vydržel. Stálo to sice za dvě věci, ale dotáhl jsem tu káru až do konce.* Ne! Manželství je třeba pořád kultivovat - pěstovat, starat se o něj, pečovat o něj. Rozvíjet jej – ať roste a sílí, ať zraje a přináší plody.

Jeden moudrý člověk kdysi řekl: *Hospodin nám zanechal dvě vzpomínky na ráj: neděli a manželství.* Kéž si toho ráje budeme s vděčností užívat – a neproměníme jej v peklo. V tom ať nám Hospodin žehná.

Modleme se: *Pane Ježíši Kriste, prosíme tě za všechny muže, kteří si neváží svých žen. Prosíme tě za všechny ženy, které si neváží svých mužů. Prosíme tě za rozpadající se manželství, za pochroumané vztahy, za partnery, kteří si již nerozumí a jejich vzájemná láska vychladla. Prosíme tě za křesťany: aby svědčili o tobě také tím, že budou věrní svým partnerům. Amen*